

KROATISCH

„WIR HABEN GEHÖRT: GOTT IST MIT EUCH“ (Sach8,23)

Veränderung in der Kirche leben – ehrlich und zuversichtlich

PASTIRSKA – RIJEČ

Za korizmeno vrijeme u 2024. godini
Dr.Georga Bätzinga, biskupa Limburškog

Draga braćo i sestre u vjeri!

U prvim mjesecima godine mnoge računovodstvene odjele obuzima veliki stres. Potrebno je završiti godišnje financijsko izvješće i napraviti bilancu za proteklu poslovnu godinu. Vage se dobiti i gubici, a tada možemo vidjeti je li godina bila uspješna za poduzeće: plus ili minus stoji na kraju.

Pravljenje bilance nameće se i kada je riječ o retrospektivi godine ili životnog razdoblja. Postignuća i neuspjesi, rast ili stagnacija vagaju se u nadi da će vagalice naginjati prema pozitivnom. To se čini duboko ljudskim. Ako pokušamo napraviti "godišnje izvješće" u velikim kontekstima svijeta, čini se prilično mračno. Bilanca optimizma da možemo djelovati protiv uzroka bijega i prognaništva, usporavanje klimatske krize s njezinim ekološkim i ekonomskim posljedicama: negativna. Bilanca nade da će ljudi jednog dana shvatiti da teror i rat ništa, ali baš ništa, ne čine boljim: negativna. Da, svijet je opet puno izgubio; neizbrojivi su čak izgubili živote.

I u Crkvi smo također puno izgubili. Puno ih se, nažalost, i ovaj put okrenulo od nas iz različitih razloga. Iza zastrašujuće visokog broja ljudi koji su napustili Crkvu stoje pojedinci koji su napravili bilancu za sebe i donijeli odluku. I kažem: žao mi je zbog svake i svakog od njih.

PREKIDI SE NE MOGU NEGIRATI

Ono što već dugo intuitivno osjećamo, što potvrđuju godišnje statistike, nedavno je potvrđeno novim istraživanjem članstva u Crkvi (KMU). Više od 5.000 osoba reprezentativnih za ukupno stanovništvo ispitano je, vjernici i nevjernici, vezani uz crkvu i konfesionalno neopredijeljeni - i podaci su prvi put analizirani i za katoličku Crkvu. Potvrđuju sliku kontinuiranog opadanja za obje velike crkve: gubitak članstva je rapidan, društveni značaj se smanjuje. Sada samo 48 posto stanovništva naše zemlje pripada jednoj od dviju velikih crkava - a još manje vjeruje da postoji Bog koji se očitovao u Isusu Kristu. Kritika Crkve kao institucije potvrđuje se, ali istovremeno se pobija teza da ljudi svoju vjersku pripadnost, kao da je iznose iz crkve, prenose u privatnost. Življeni vjerski život izvan crkve praktički ne postoji; vjerska uvjerenja rijetko imaju značajan utjecaj na život. Naša zemlja postaje sekularnija, a većina stanovništva gotovo da nije više religijski osjetljiva.

I izjave o povezanosti vjernika također crpe sliku dramatične krize: Samo 4 posto katoličkih i 6 posto evangeličkih vjernika izjavljuju da su čvrsto povezani sa svojom crkvom. Povjerenje, posebno u katoličku crkvu, značajno je opalo. I gotovo polovica katolika razmišlja o napuštanju Crkve, samo trećina ga

isključuje. Zanemariti ili umanjivati ove razvoje bilo bi pogubno. Moramo biti iskreni i oprostiti se od obmane. Takvi masivni prekidi čine nas tužnima, i moramo priznati: dugo nam nije uspjelo prenositi vjeru i povezanost s Crkvom iz generacije u generaciju.

STVARNOST NAM SE OBRAĆA PRIJATELJSKI

Slično kao u osobnim procesima tugovanja, i u crkvenim krugovima postoji faza pobune i traženja krivaca. Za neke je to "zao" svijet s njegovim kultom rasta, wellnessom i rodnom ideologijom; duh vremena koji već dugo čini štetu i Crkvi. Takve prejednostavne narative sve više podržavaju, ali jednako malo pomažu kao i okrivljavanje s druge strane: Nisu njemački katolici sve više udaljeni od svjetske Crkve, nego Rim svojom upornom nespremnošću za reforme i nedostatkom iskrenosti o strukturnim uzrocima zlostavljanja sve više ljude tjera da se distanciraju.

Možda ima istine s obje strane, ali razočaranje, umor i tužna nemoć ne mogu se izbjeći tako da se situacija pojednostavljuje i krivnja svaljuje. To sprječava traženje izlaza i novih perspektiva. A prije svega, to je i vrsta nevjere, jer ne vjeruje Bogu da nam može dati signale u ovo vrijeme - proročanske znakove koji upućuju u

budućnost. Osobno me već dugo nosi uvjerenje koje proizlazi iz mnogo iskustava: Stvarnost nam se obraća prijateljski. Naš Bog ipak je Bog povijesti. Vjerujemo da se očitovao u prostoru i vremenu našeg svijeta kada je Isus postao čovjek. To je stvarnost vjere. Zato je stvarnost svijeta za mene danas mjesto otkrivanja božanskih tragova. Samo ne smijemo zatvoriti oči pred onim što se događa oko nas i među nama i u nama. Iako prvi pogled može otrijezniti i deziluzionirati; to je potrebno kako bismo možda drugi put otkrili nešto što ruši dosadašnje uzorke, širi naše načine razmišljanja i pomaže otvaranju novog.

RUŠENJE UZORAKA I PROMJENA NAČINA RAZMIŠLJANJA

Stvarnost nam se obraća prijateljski. Dakle, usudimo se drugi put pogledati studiju o članstvu u Crkvi. I tamo se pokazuje nešto iznenađujuće za mene:

► Iako mnogi ljudi napuštaju katoličku crkvu, katolici emocionalno teško podnose to. Kod njih vlada manje ravnodušnosti, većina puta izlaska iz crkve povezana je s bijesom i ljutnjom. Mnogi pate zbog izlaska. O tome bi se moglo dobro razgovarati.

► Oni koji ostaju očekuju od Crkve angažman protiv siromaštva i za pravdu, što odražava i pretežitu većinu ateista. Angažman za izbjeglice, zaštita okoliša i borba protiv siromaštva očigledno je i dalje kriterij vjerodostojnosti Crkve.

► Često čujem kritičke glasove koji kažu da "nijema većina" skeptično gleda na reforme u katoličkoj Crkvi. Reprezentativno ispitivanje opovrgava to. Preko 96 posto katolika izjavljuje: "Moja Crkva mora se temeljito promijeniti ako želi imati budućnost." A među najvažnijim temama su pozitivan odnos prema homoseksualnosti, veće stvarno sudjelovanje laika, slobodan izbor braka ili svećeničkog života i snažnija ekumenska suradnja. Međutim, pokušaj održavanja određenih normi unatoč malom prihvaćanju među vjernicima vjerojatno će dovesti do još više obrambenih reakcija, konflikata i napuštanja Crkve. Reforme sigurno ne rješavaju sve probleme katoličke Crkve, ali oni se pogoršavaju ako reforme izostanu.

► Za mene je iznenađujuće da se polovica svih članova katoličke Crkve volonterski angažira - znatno više nego prosječna populacija. To ima svoje razloge. Recimo zašto nam je zajednica i dobrobit drugih toliko važna!

► Pristanak sakramentu krizme i prvoj pričesti i dalje je visoka. Jedna trećina naše populacije pohađala je katolički dječji vrtić. Ponude katoličkog rada s djecom i mladima i dalje se koriste. Obrnuto, pokazuje se da oni koji u mladosti nisu stupili u kontakt s Crkvom kasnije to vjerojatno neće učiniti.

► I na kraju, Crkva i dalje ima veliki doseg. Pogotovo crkvene zajednice i župe, Caritasove ustanove, obrazovne djelatnosti i savjetodavne službe djeluju u društvu. Jedna trećina svih ispitanih izjavila je da ima kontakte s crkvenim osobama i institucijama.

NISMO NA KRAJU: BOG OTVARA BUDUĆNOST

Što sada slijedi iz svih ovih spoznaja, draga braćo i sestre u vjeri? Nismo na kraju. Ali određeni društveni oblik Crkve približava se kraju, a koji je bio oblikovan u proteklih 150 godina. Izvori vjere i dalje pršte danas; jer Bog stoji iza svojih obećanja. To čvrsto vjerujem, zbog čega je za mene riječ proroka Zaharije ohrabrujuća: "Ovako govori Gospodin nad Vojskama: Dogodit će se opet [...] Ljudi iz svih naroda i jezika držat će se za skut jednog Judejca, govoreći: Idemo s vama, jer smo čuli: Bog je s vama" (usp. Zah 8,20-23). Bog ide s nama, to je osnovno iskustvo vjernika; on

ide uz nas u rabiju iz Nazareta, Isusu Kristu, Božjem Sinu - to priznaju kršćani. I to potiče ljude da i sami krenu i idu, jer, kako to formulira teolog Fulbert Steffensky (*1933), "kao da ljudi koji dođu u dodir s tajnom ne mogu izdržati na svom starom mjestu; [...] Idu i traže svoju sreću i spas drugdje. Nemir na uobičajenom mjestu, nezadovoljstvo starim mjestima, napuštanje starih kuća, odlazak, traženje nečeg novog - to je temeljno kretanje vjere. Što naše naseljene crkve rade s tim?"

KRENUTI I RAZBUDITI ZNATIŽELJU

Iskušenje je veliko da se koncentriramo samo na unutarnje crkvene obrede kad svijet očito više ne želi znati mnogo o nama. Ali povlačenje nikada nije bilo stvarno perspektivno. Naprotiv, uvjeren sam da ne bismo trebali pitati što će biti s nama. Trebali bismo živjeti vjeru bez egoizma - osobno i u zajedničkim oblicima; i trebali bismo ponuditi vjeru u svim svojim dimenzijama, koliko god možemo. Činiti to bez sebičnosti i razgovarati o tome zašto tako postupamo, zašto nam je to važno i što nas u unutrašnjosti pokreće.

Možda smo u proteklim desetljećima pretpostavljali da ljudi znaju što je Crkva i što čini vjeru. Ne, to ne bismo trebali pretpostavljati i početi se susretati s ljudima u svim našim crkvenim obredima i u osobnom životu na način da počnu postavljati pitanja. To je za mene važan impuls. A kako će se to dogoditi? Namjerno se suzdržavam od rješenja ili strategija, jer "izvana" ili "odozgo" vjerojatno neće imati učinka. Djelotvorno je kada to pokušate zajedno tamo gdje živite vjeru: u crkvenim zajednicama, u župama, u centrima i ustanovama s crkvenim ponudama. Možda je to dobar početak za nova župna vijeća ako se udruže i iskreno razgovaraju o stvarnostima u župi i na temelju rezultata istraživanja članstva u Crkvi zajedno formuliraju gdje žele staviti naglasak koji će doseći u budućnost. Već neko vrijeme primjećujem reklamni plakat radne zajednice katoličko-socijalnih obrazovnih ustanova, koji velikim slovima pita: „Jesi li ti promjena koju naše društvo treba?“ I mislim si: Da, želim živjeti promjenu koju naša Crkva treba. Najradije bih to učinio zajedno s mnogima drugima.

Limburg, 1. korizmena nedjelja 2024.

Vaš biskup

+ Georg Bätzing

Fragen zum Weiter-Denken – Fragen zum Um-Denken:

ICH ZIEHE BILANZ:

- ▶ Geht das beim Glauben? Wie?
- ▶ Wie schätze ich die Lage der Kirche ein?
- ▶ Was bringe ich in die Kirche ein?

ICH BIN EHRLICH:

- ▶ Welche Fragen habe ich?
- ▶ Wo erlebe ich Veränderungen in der Kirche?
- ▶ Wo rede ich mit anderen Menschen über die Kirche?
- ▶ Mit wem spreche ich über meine Gedanken zur Kirche?

Bibelarbeit zum Hirtenwort

DIE WIRKLICHKEIT IST FREUNDLICH:

- ▶ Wo erlebe ich das?
- ▶ Was hilft mir, das zu sehen?
- ▶ Wo sehe ich Spuren von Gott in der Welt?

ICH BRECHE AUF:

- ▶ Wie spreche ich Menschen an?
- ▶ Was erzähle ich von meinem Glauben?
- ▶ Wie gestalte ich Zukunft?
- ▶ Wie wird es besser?

ICH BIN BEI DEN MENSCHEN:

- ▶ Wo sehe ich Menschen in Not?
- ▶ Für wen setze ich mich ein?
- ▶ Wie helfe ich anderen Menschen?
- ▶ Wie spreche ich über meinen Glauben?
- ▶ Was heißt für mich: Ich folge Jesus nach?

